

Гумор і сатира в нашому житті

Ведучий. Сміх має велику силу! А яку саме, ви скажете в кінці заходу, прослухавши підготовлені вами гумористичні твори. А ще вашим завданням буде виразно прочитати гуморески, щоб їх суть була зрозуміла слухачам. Адже вам приходилось бачити і слухати артистів на сцені, що виконують гумористичні твори. Ви сьогодні теж артисти, тому що готували міні-спектакль із життя учнів на уроці, перерві і вдома за прочитаними самостійно творами. Отож, розпочинаємо виставу.

Дія I. Урок української мови

(Дзвінок на урок. Учні займають свої місця. Роль учителя виконує теж учень).

1. — Віталію, йди до дошки.

Постояв Віталій, постояв біля столу та й каже:

— Я не виконав домашнє завдання.

— Чому?

— У нас нещастя! Захворіла мама.

— Захворіла? Коли? — здивувалася вчителька. — Я ж її вчора в кінотеатрі бачила.

— Ех не те сказав, треба було про бабусю сказати, вона ж рідко в кіно ходить.

2. — Що ставиться в кінці питального речення?

— Знак питання.

— Добре, сідай.

— А окличного?

— Знак оклику.

— Добре, сідай.

— Розповідного?

— Знак розповіді...

— Неправильно. Придумай розповідне, питальне та окличне речення.

— Учитель захворів. Це правда? Ура!

3. — Олесю, провідміняй дієслово ходити

— Я йду, ти йдеш...

— Швидше, Олесю!

— Я біжу, ти біжиш.

4. — Дітки, придумайте до слова трава однокореневе слово.

— Сіно.

5. — Учні, хто скаже, що таке пряма мова?

— Це коли говориш правдиво і відверто.

— А що таке кур'єр?

— Кур'єр — це той, що курями торгує.

6. — Учні, а ви вже писали листи?

— Так.

— Ну-то послухайте, якого листа написав Коржик, який ходить до третього класу:

Петя Коржик, той, що ходить

До третього класу,

Листа в село накарлякав

Дядькові Панасу:

«Добрий день вам, дядьку й тітко!

Я ходжу до школи

І чув, що ви на тім тижні свиню закололи.

Ми вас просимо у гості,

Татко, я і мати,

І всі разом на вокзалі

Будем зустрічати.

Я вас перший на пероні між людьми побачу.

Держіть в руках банку смальцю

І ногу свинячу.

— І ви так пишете?

— Ні!

— Молодці.

7. — Як на твою думку, Васильку, слово „штани“ в однині чи в множині?

— Я так думаю, що верхня частина в них однина, а нижня — множина.

8. — Олеже! Я задала твір про молоко на 3 сторінки, а ти написав лише півсторінки.

Чому?

— А я писав про згущене молоко.

9. — Діти, трапилась дивна історія. З оповідання втекли слова! Їх треба обов'язково повернути на місце. А слова ось які: клякса, морква, щеня, молоток, ячня, кішка, Наталя, каша, мама. Гарненько подумайте, як розставити їх по місцях.

— А що тут думати? — закричав Сергійко і підняв руку.

— У мене готово.

— Прочитай, що в тебе вийшло.

— Славко з'їв велику апетитну кляксу. Мишко посадив у зошиті моркву. Тато прибивав полицку щеням! Молоток вищав і махав хвостом. Потім прийшла з роботи ячня й стала готувати обід. Кішка шипіла на сковороді. В каструлі булькала Наталя. Каша кашляла, і її покладали в ліжку. Мама форкала й вигинала спину.

(Всі діти засміялися й закричали:

— Не так! Не так!

— А як? Ану, подумайте вдома! А зараз перерва. Урок закінчено.

(Дзвенить дзвінок. Діти ведуть себе, як на перерві, розмовляють).

Дія II. Перерва

1. Марійка:

— Павлику, а чому це ти, коли терликаєш на своїй скрипці, обов'язково відчиняєш вікно?

— А це для того, щоб чули наші сусіди. Усі вони збігаються і просять мою маму не примушувати мене більше грати.

2. — Тарасе, чому ти так часто лупцюєш Марійку?

— Це щоб ніхто не здогадався, що я її люблю.

3. Вася:

— Мій брат Боря розумніший за твого брата. В цьому році він вже вчиться у сьомому класі.

— Подумаєш, — каже Петя. — Мій брат Коля у сьомому вже три роки вчиться!

4. — Женя, ти кого більше любиш — брата чи сестру?

— Сестру.

— Чому? Вона ж усі книги порвала?!

— За це її й люблю. Колись забув біля неї щоденник — на клапті порвала.

5. — А мій тато багатший від твого!

— А мій розумніший!

— А мій своєму гроші позичив!

— А мій своєму не віддасть!

6. — У нас є кольоровий телевізор, — хвалиться Андрійко.

Петрик:

— У нас — автомобіль „Жигулі“.

Маринка:

— А у нас тепер усе є. Тато привіз із відрядження радикуліт, а мама сказала: „Нам цього тільки й не вистачало!“

7. У клас вбігає учень:

— У шкільній роздягальні погасло світло. — Як тепер ти пізнаєш своє пальто?

- По гудзиках.
- По гудзиках?! Цікаво, а які ж вони в тебе
- У мене їх жодного немає. (Лунає дзвінок. Розпочинається урок)

Дія III. Урок

1. Вчитель-учень:

- Ваш учитель біології захворів.
- Ура!
- Але урок проведу я. Ми поговоримо на різні теми, і, заодно, проведу виховну годину.
- Отже, скажіть, чому птахи відлітають у теплі краї?
- Бо як підуть пішки, витратять на дорогу багато часу.

2. — Скажіть, чим відрізняються свійські тварини від диких?

— Дикі тварини ніколи не віддають добром молоко та яйця.

3. — Діти, які види транспорту ви знаєте?

Ігор:

— Автомобільний, залізничний, морський, пішохідний.

4. — Як ти гадаєш, Максиме, що важливіше: сонце чи місяць?

— Місяць.

— Чому?

— Тому що місяць світить уночі, коли темно, а сонце — вдень, коли й так видно.

5. — Дітки, ложку золоту я покладу в кислоту, ясніть, якщо хто знає, чи розчиниться вона?

Всі гукнули хором:

— Ні-і-і!

— А чому?

— Бо інакше ложку ту ви б не клали в кислоту

6. — Олегу, іди до дошки. То що таке одноклітинні?

— Одноклітинні... Одноклітинні... Це... Це...

— Амеба... Амеба... Туфелька..., — шепочуть з класу

— А, згадав! Одноклітинні на небі в туфельках.

— Скільки тобі поставити?

— Чотири.

— Ну, сідай, „Амеба в туфельках“.

7. — Давайте, учні, поговоримо про бюджет Хто розповість? Ну, розповідай, Іванку.

— Тато заробляє в місяць 120 грн. а мама — 80. На харчові продукти йде 100 грн. На одяг, взуття 100 грн., а на ошадну книжку — 200 грн.

— Сідай, Іване, не знаєш арифметики.

— Це ви не знаєте мого тата й маму!

8. — Васильку, якщо я дам тобі три груші, то як ти їх розділиш на п'ятьох дітей?

— Зварю компот.

9. — Михайлику, якщо на столі сидять чотири мухи, і я одну вб'ю, то скільки зостанеться?

— Одна, — та, що вбита.

10. Учителька:

— Леся у твого брата п'ять яблук, а ти в нього два забереш. Який буде результат?

— Він мене відлупцює.

11. — Де вперше одержав перемогу Суворов?

— На 104-тій сторінці підручника.

12. — Учні! Юрій Долгоруков заснував Москву 850 років тому.

— Ну і пам'ять у Вас!

13. — Діти, назвіть три речі, без яких людина не може жити.

— Сніданок, обід, вечеря.

14. — Діти, чим нам допомагають птахи!

— Птахи нам допомагають дзьобати комах.

15. — Як буде у множині „дитина“?
— Близнята.
16. — Іванку, які ти знаєш теплі, лагідні слова?
— Шуба, рукавички, чай...
17. Вчитель:
— Добре, а тепер проведемо виховну годину. Поговоримо про все. Іване, якби ти знайшов 5 гривень, що б ти зробив з грошима? Залишив би собі?
— Ні, вчителько.
— Молодець! А що б ти з ними зробив?
— Купив би собі цукерки.
18. — Юрку, ти знову сьогодні запізнився на перший урок?
— Так, я заспав, бо нікому було мене розбудити, — мама й тато на роботі.
— А хіба у вас немає будильника?
— Є, але він завжди дзвонить тоді, коли я сплю.
19. — Як треба зберігати підручник, щоб він завжди був новим і чистим?
— Краще його зовсім не носити до школи.
20. — Андрію, ти знову двійку з математики схопив?
— Так це ж ви посадили мене до Валі, а який з неї математик?!
21. — Васильку, а чому ти несеш щоденник на підпис дідусеві, а не татові?
— Дідусь воював — він уже нічого не боїться.
22. — Сергійку, чому це твоя мати не була на батьківських зборах?
— Я їй не сказав.
— Чому?
— Бо кожного разу, коли вона побуває на них, у неї голова болить, тому я її пожалів.
23. — Учні, підійміть руку ті, хто допомагає батькам. Руслано, а ти чому не допомагаєш?
— Коли я хочу вранці ліжко застелити, татко каже: „Відпочивай, доню, бабуся все тобі зробить, все одно тільки сидить у хаті“.
24. — У кого вдома є корова?
— У мене.
— То розкажи, як вона виглядає?
— А вона тепер ніяк не виглядає. Татко на зиму всі дірки забили дошками.
25. Учень:
— Я завтра до школи не прийду
— Чому?
— Бо я захворію.
— А що у тебе болить?
— Бабуся завтра має приїхати.
26. — Дітки, наведіть найпоширеніший вигук, який ви чуєте вдома.
— А щоб ти смоли напився! Де дів гроші?
— А щоб ти крізь землю провалився!
— А щоб ти згорів разом з нею!
- Вчитель.
— Дуже добрі слова ви чуєте вдома.
27. (Лунає дзвінок). Вчитель:
— Урок закінчився. До побачення! А ти, Васю, зачекай мене, я йду до твоїх батьків.
(Учні діляться на три сім'ї. Перша сім'я: батько, мати, син, дідусь, тітка).

Дія III. Вдома

1. Доброго дня. Я — вчителька вашого сина, він погано вчиться.
— А в якому він класі? — питає стурбований татусь.
2. Батько.
— Васильку, ану дай сюди свій щоденник. Чом ти тільки двійки та трійки приносиш?
— Тату, треба з найменшого починати.

3. Сценка „Буйні предки“

Вдарив батько спересердя Хлопчика малого.

Той поплакав, переплакав

Та й питає в нього:

— Тебе, тату, бив твій тато?

— Бив, та ще й немало.

— Ну, а тата твого били?

— Теж перепадало.

І сказало хлопчеченятко,

Заломивши ручки:

— Тепер ясно, звідки в тебе

Хуліганські штучки.

4. Сценка „Коріння і насіння“

— А ти, тату, в школі вчився?

— Вчився, так, Васильку.

— А то правда, що ти, тату,

Був одержав двійку?

— Було таке, траплялося...

Хлопчик засміявся:

— Тоді мама правду каже,

Що я в тебе вдався.

5. Приходить тітка в гості до Василька:

— Васильку, це тобі, — і подає йому цукерки

Мама:

— Васильку, а що треба говорити, коли пригощають?

— Дайте ще.

6. Тітка:

— Васильку, а який твій найулюбленіший предмет?

— Телевізор!

7. Мама:

— Васильку, якщо ти пообіцяєш мені ніколи не казати слово „до чорта“, то я тобі дам 50 копійок.

8. Василько:

— Дідусю, допоможи мені задачу розв'язати!

— А ти вже над нею думав?

— Так.

— І що ж ти придумав?

— Що краще спитати в тебе.

9. Мати:

— Васильку, де ти взяв цей м'яч?

— У Сергія.

— А він про це знає?

— Авжеж! Хіба не чути, як він плаче на вулиці?

10. Приходить сусід.

— Сусіде, ви вже зробили внукові домашнє завдання з математики?

— Зробив.

— Дайте списати.

(Інша сім'я: мама, бабуся, донька).

1. Мати — доньці:

— Чому ти так пізно повернулася додому?

— Я була в Марійки — допомагала їй робити уроки.

— Та вона ж відмінниця!

— Я допомагала Марійці робити мої уроки.

2. Донька:

— Мамо, ти пам'ятаєш вазу, яка переходить у нашій родині з покоління в покоління.

— Так, ну і що?

— Так от, моє покоління її щойно розбило.

3. — Голова болить, аж тріщить, — жаліється бабуся.

— А чому не чути тріску? — запитує цікава онучка.

4. Не вірю я приказкам!

— Чому?

— Приказка каже, що мовчання — золото. Я мовчала на уроці, а вчитель мені двійку поставив.

5. — Мамо, наш учитель нічого не знає.

— Чому ти так вважаєш?

— Бо він весь час запитує нас.

6. Дочка серйозно філософствувала:

— Чи знаєте, мамо, про що я найбільше мрію?

— Звідки мені знати?

— Дуже хочу, щоб у нас було три корови — біла, чорна і жовта.

— Нащо нам аж три корови? Одну нічим годувати.

— Три — ліпше. Біла б давала для татка й бабки молоко, чорна б тебе забезпечувала кавою, а жовта мене — лимонним соком. Ой, дуже люблю сік! (Дівчинка жадібно облизує губи).

(Інша сім'я: батько, мати, бабуся, діти).

1. Бабус я каже онукові:

— Полічи, скільки тобі років. За кожен рік дам тобі по цукерці.

— Краще я порахую твої роки, — пропонує той.

2. — Мамо, мене побили.

— Але за віщо?

— Бо я дав тому хлопцеві списати в мене задачі.

— Ти даєш списати, та тебе ще й б'ють?

— Так, — зітхнув Іван. — Я всі задачі розв'язав неправильно.

3. — Ти вже вивчив уроки? — питає батько Сергійка.

— Якщо йти до магазину, то ще ні, а якщо у кіно, то вже!

4. — Чому ти так часто почав одержувати двійки з математики? — проглянувши Славкові зошити дивується мама.

— Та мене від Вітька Гурова до Мишка пересадили, а який з нього математик! — відповідає Славко.

5. Тато обійняв за спину:

— Вивчив щось чи ні?

Множення таблицю, синку,

Розкажи мені!

Та не думай хитрувати! —

Тато нахилився. —

Дай-но! Буду слідкувати,

чи не помилився.

6. — Михайлику, що тобі подарувати на день народження?

— Ключ від буфета, де ти ховаєш цукерки.

7. Сценка „Де беруться діти“

— Де взялися ми? — онуки спитали в бабусі.

А бабуся пояснила в старовиннім дусі:

— Тебе знайшли у капусті,

Тебе — в бараболі,

Тебе знайшли під вербою,
Тебе — на тополі.
Тебе знайшов біля клуні
На соломі татко...
І тут обізвалося якесь онучатко:
— От сімейка, так сімейка.
Хоч тікай із дому.
Хоч би ж одне появилось
На світ по-людському!

Слово ведучого. Закінчилася ваша вистава. Назвіть імена авторів прочитаних вами творів.

Учні зачитують: Павло Глазовий, Олег Черногуз, Грицько Бойко, А. Дімаров, народні анекдоти.

— Яка ж роль гумору і сатири в житті людей? Дійсно, гумор і сатира потрібні для того, щоб вилікуватися від усього хибного, поганого, некраси вого. Сміх потрібний, щоб ми весело прощалися зі своїми недоліками, щоб веселіше жили.

Думаю, що сьогоднішній урок викликав у вас щиру посмішку, зацікавлення до гумористичних творів.

А коли у висміяних персонажах побачите нібито себе, свою поведінку, то смійтесь разом з друзями і лікуйтеся від недоліків.

О. Д. Білей
с. Плоске, Закарпатська обл.